

**MEDOBČINSKI URAD ZA VARSTVO OKOLJA
IN OHRANJANJE NARAVE**
Slovenska ulica 40, 2000 MARIBOR

MARIBOR2018
Evropski prestolnica socialne ekonomije

MARIBOR
EVROPSKO MESTO ŠPORTA
ŠPORTNA DESTINACIJA 2018

Številka: 01100-2/2018
Datum: 12. 10. 2018

ZAPIS

26. seje Komisije za pitno vodo, ki je bila v sredo, dne 9. oktobra 2018, v dvorani generala Rudolfa Maistra, II. nadstropje Mestne občine Maribor, Ulica Heroja Staneta 1, Maribor

Prisotni: **Danilo Burnač**, direktor, **Sebastjana Klepec** in **Stanislav Peroci**, Mariborski vodovod; **Draga Zdravec**, Kmetijsko gozdarski zavod Maribor; **Vesna Hrzenjak** in **dr. Nataša Sovič**, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano Maribor (NLZOH); **Ivanka Gale**, Nacionalni inštitut za varovanje zdravja RS, Ljubljana; **mag. Irena Kopač**, IEI; **Tatjana Košar**, Inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (IRSKGLR) OE Maribor; **Nives Erznožnik**, Občina Šentilj; **mag. Simon Hmelak**, Občina Miklavž na Dravskem polju; **Marjan Topič**, Občina Duplek; **Jože Planinc**, Nigrad d.d.; **Boštjan Belšak** MOM - SKP; **Mateja Krampač**, MOM – SUP; **mag. Suzana Prajnc**, vodja in **Olga Mravlje**, Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave (MUVOON);

Odsotni člani komisije: **Leonida Gregorič**, Kmetijsko gozdarski zavod; **dr. Martina Bavec**, Fakulteta za kmetijstvo in biosintetske vede UM; **Benjamin Lorbek**, Zdravstveni inšpektorat RS, OE Maribor; **mag. Nevenka Colnarič**, Ministrstvo za okolje in prostor (MKO), Direktorat za javne službe in investicije, OE Maribor; **prof. dr. Renata Jecl**, Fakulteta za gradbeništvo UM; **mag. Mateja Klaneček**, MOP Direkcija RS za vode, Sektor območja Drave Maribor; **Zdenka Hren**, Upravna enota Maribor, Oddelek za okolje in prostor; **Borut Koderman**, Inšpektorat za okolje RS, OE Maribor (IRSOP); **Mirjana Fescl**, Vodnogospodarsko podjetje Drava, Ptuj; **mag. Saša Ajd**, Občina Ruše; **Stanko Rafolt**, Občina Hoče-Slivnica; **dr. Ivan Kobal**; Medobčinski inšpektorat; **Brigita Čanč**, MUVOON

Dnevni red:

1. Otvoritev seje komisije (Brigita Čanč, MUVOON, predsednica komisije)
2. Predstavitev izvajanja sklepov prejšnje seje komisije (Olga Mravlje, MUVOON)
3. Vodni viri Ruše in Selniška dobava, zagotavljanje oskrbe s pitno vodo v Občini Ruše (Danilo Burnač, direktor Mariborskega vodovoda).
4. Zakonske omejitve uporabe glifosata za zatiranje plevelov na nekmetijskih površinah in primeri iz prakse (Draga Zdravec, Kmetijsko gozdarski zavod Maribor).
5. Razprava za 3. in 4. točko.
6. Rezultati skladnosti pitne vode za leto 2018 (Sebastjana Klepec, Mariborski vodovod)
7. Poročilo o rezultatih izvajanja imisijskega monitoringa tal, podzemnih in površinskih voda za leto 2017 in 2018 (dr. Nataša Sovič, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano)
8. Razprava
9. Zaključki in razno

1) in 2)

Uvodoma sta udeležence seje komisije zaradi odsotnosti predsednice komisije pozdravila mag. Suzana Prajnc, vodja MUVOON.

V lanskem letu redne seje komisije nismo imeli, ampak smo oktobra lani in letošnje leto junija na izrednih sejah obravnavali sanacijo izlitja olja na dvorišču MOM.

Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave
občin: Maribor, Ruše, Duplek, Miklavž na Dravskem polju,
ID za DDV: S112709590, MŠ 5883369

☎ (2) 2201 462, GSM: 031 682 366 📠 (02) 2201 686, <http://www.maribor.si/okolje>; e-mail: olga.mravlje@maribor.si

V nadaljevanju smo pregledali realizacijo sklepov iz prejšnje redne seje, ki je bila 26. oktobra 2018: Sklep 1 ni bil realiziran. Zaradi nerešenih zadev okoli lastništva in statusa gradu Betnava, nimamo sogovornika, da bi predstavili problematiko glede neurejenih greznic in kanalizacije.

Sklep 2 in Sklep 3 sta realizirana. Izvajalec sanacijskimi deli na območju izlitja olja je podal obširno poročilo na izrednih sejah komisije za pitno vodo in sicer dne 3.10.2017 in 20. 6. 2018. Ugotovljeno je bilo, da so bili dosednji sanacijski ukrepi za odstranjevanje onesnaženja dovolj učinkoviti, da ni potrebno izvajati remediacije in so sanacijska dela uspešno zaključena. Nadalje se bo v piezometrih izvajal monitoring z namenom kontrole možne prisotnosti kurilnega olja. Monitoring se bo izvajal v okviru zmožnosti proračuna MUVOON, na postavki Okolje.

Sklep 4 in sklep 5 ni bil realiziran. Zaradi uspešno zaključenih sanacijskih del izlitja olja, ko se prečrpavanje, prečiščene vode več ne izvaja, se bo ločevanje meteornih in komunalnih voda reševalo skozi druge projekte sanacije kanalizacijskega omrežja.

Sklep 6 je bil delno realiziran. V zvezi z izgradnjo II. faze aktivne zaščite je bilo več sestankov, kjer je bilo dogovorjeno, da je za nadaljevanje projekta potrebno izvesti naslednje korake in sicer:

- Pripraviti seznam parcel, kjer se nahajajo vodnjaki in oceniti okvirno površino, ki je potrebna za dostop in ravnanje z vodnjaki. Za te parcele bi morali zagotoviti lastništvo MOM. Dodatno pripraviti še seznam parcel, kjer potekajo cevovodi. Na teh območjih zadostuje služnost. – pripravi Mariborski vodovod.
- MOM mora zagotoviti sredstva v prihodnjih proračunih za odkup parcel oziroma delov zemljišč.
- Izvesti naročilo za novelacijo projektne naloge. V primeru, da bi bilo možno že v letošnjem letu zagotoviti del sredstev, bi lahko pripravili razpis že v jesenskem času – pripravi MOM, Urad za komunalo, promet in prostor (UKPP).

Za sklep 7 in sklep 8 v zvezi z zagotovitvijo in vlagajo finančnih sredstev za vzdrževanje naprav, objektov in za investicije, je bila na komisiji predstavljena skrajšanja verzija obrazložitve, ki jo je naš urad pridobil iz strani UKPP. Letni plan del, za potrebne posege za investicijsko vzdrževanje tako na objektih kot na opremi, usklajuje Mb vodovod z UKPP. Plan del se izvaja glede na proračunska sredstva, vendar se le-ta ves čas znižujejo.

Za sklep 9 je bilo podano pojasnilo in sicer so aktivnosti v zvezi z II. fazo izgradnje aktivne zaščite bile obrazložene že pri realizaciji sklepa 6. V zvezi s projektom zagotavljanja oskrbe s pitno vodo iz Selniške dobrove, pa je predstavil direktor Mb vodovoda na seji komisije.

Na podlagi sklepa 10 je naš urad na Občino Hoče – Slivnica posredoval dopis, v katerem smo občini predlagali, da od Ministrstva za gospodarstvo zahteva participacijo v izgradnjo rezervnega vodnega vira na Vrbanškem platoju, kot kompenzacijo za rizike, ki jih industrijska dejavnost na območju Hoč prinaša v prostor. Občino smo opozorili na pritiske na tem območju in na rizike oskrbe s pitno vodo za črpališče Dobrovce in s tem za celotno regijo. Odgovora iz strani občine nismo prejeli.

Sklep 11 ni bil realiziran. Glede na sklep komisije bi morala MOM in Mb vodovod pripraviti strategijo trajnostnega varovanja vodnih virov, v primerih raznih pritiskov v zvezi z izgradnjo novih industrijskih con. Strategijo smo nameravali opredeliti v novem Občinskega programa varstva okolja 2030 (OPVO), s pričetkom izdelave v lanskem letu. Namero smo opustili, ker nimamo podlage na nacionalni ravni. Predlagali smo, da se ta sklep prenese v zapisnik te seje komisije in se opredeli čas izdelave te strategije neodvisno od izdelave OPVO.

Sklep 12 ni še ni realiziran. Obračališče ob Ljubljanski cesti se bo izvedlo v sklopu izgradnje Park & Ride, ker je ta lokacija planirana za eno od takšnih parkirišč. Pri izgradnji se bodo upoštevali vsi pogoji v skladu z uredbo o vodovarstvenih območjih.

Sklep 13 je realiziran. Naš urad je pridobil podatke o uporabi FFS za zatiranje plevelov na javnih površinah od Snage in Nigrada. Snaga v letu 2016 porabila 43 l BQM (ki vsebuje aktivno snov glifosat) na območju levega brega mesta Maribor, na površini 387.000 m² z večkratnim škropljenju, razen Lenta. Dela so bila izvedena s posebej namenjenimi mikro škropilnicami, da ne bi prišlo do prekomerne porabe sredstva. Herbicid se uporablja zgolj na utrjenih površinah in se izogibajo vsem površinskim vodam. Nigrada uporablja škropivo Heliosat v letu 2016 so ga porabili cca 450 l na celotnem območju MOM. Skupaj pokrivajo cca 2.500 km² površine, škropi se samo med cesto in robnikom ceste, kolesarske poti in ograje. V letošnjem letu Nigrad glifosata ni več uporabljal, ampak so se posluževali mehanskega odstranjevanja plevelov.

Sklep 14 je realiziran. Pravica do pitne vode je zapisana v ustavi. Poslanci so jo izglasovali 17. novembra 2016.

Sklep 1: MOM in Mb vodovod pripravita strategijo trajnostnega varovanja vodnih virov, v primerih raznih pritiskov v zvezi z izgradnjo novih industrijskih con.

3)

Direktor Mariborskega vodovoda g. Danilo Burnač je predstavil načrte za vzpostavitev zagotavljanja zadostne količine zdravstveno ustrezne pitne vode iz vodonosnika Selniška dobrava, za občini Selnica ob Dravi in Ruše. Na podlagi raziskav, ki jih je izvajal Geološkega Zavoda Slovenije v letih 1993 – 2005, je bilo vodni vir Selniška dobrava opredeljen kot rezervni vodni vir, za zagotavljanje dodatnih količin pitne vode za sistem Mariborskega vodovoda. V sistem vodooskrbe se je vključil raziskovalni vodnjak in se je pripravila dokumentacija za pripravo aktivacije večjega črpališča in dokumentacija za vodovarstvena območja, ki so bila z uredbo tudi sprejeta. Mariborski vodovod vodi vse aktivnosti v zvezi z izgradnjo še dodatnih vodnjakov in povezovalnih cevovodov. Sredstva v ta namen se bodo zagotavljala iz proračuna občin Selnica ob Dravi in Ruše. Vodnjak TDR, ki je služil za dovajanje tehnološke vode v Tovarno dušika, Občina Ruše želi vključiti v vodooskrbo. Vendar je zaradi starih bremen njegova vključitev vprašljiva. Imenovana bo mešana strokovna komisija, ki bo na podlagi analiz in ostalih podatkov ugotavljala primernosti tega vodnjaka.

Sklep 2: Na sejah komisije Mariborski vodovod poroča o aktivnostih v zvezi z vzpostavitvijo novih vodnjakov Selniški dobri za zagotavljanje oskrbe s pitno vodo Občine Selnica ob Dravi in Ruše.

4)

Gospa Draga Zadavec, Kmetijsko gozdarski zavod Maribor je povedala, da uporaba herbicidov, ki vsebujejo aktivno snov glifosat na nekmetijskih površinah s koncem leta ne bo več dovoljena. Predstavila je tudi ugotovitve uničevanje plevelov z vročo peno (peno sestavljajo rastlinska olja in glukoza), ki uniči večino plevelov, vendar ni uspešna za osate in druge trdožive rastline. O metodah uničevanja plevelov na javnih površinah je po predstavitvi spregovoril g. Planinc iz Nigrada. Preizkusili so metode zažiganja, z solno raztopino in pa mehanskim odstranjevanjem plevelov z rezkalci in pometalci. Ugotovili so, da je potrebna večkratna obdelava površin in je v ta namen potrebno zagotoviti več delavcev in finančnih sredstev.

Članica komisije dr. Marine Bavec, ki se zaradi službenih obveznosti seje ni mogla udeležiti je posredovala pisni predlog, da komisija poda stališče o nameravanem povečanju kapacitete proizvodnje glifosata v Račah. Ker komisija ni imela zadosti podatkov o navedeni problematiki, ni mogla podati stališča.

Sklep 2: MUVOON zagotovi predstavitev te problematike na naslednji seji komisije.

5)

V razpravi za 3. in 4. točko, so bila podana stališča glede pomena Selniške dobrane in Vrbanskega platoja, kot najpomembnejših vodnih virov za oskrbo s pitno vodo Mariborskega vodovoda. Vzpostavitev novih vodnjakov v Selniški dobri in izgradnja II. faze aktivne zaščite za črpališče Vrbanski plato je zato nujno potrebno izvesti.

Sklep 3: MUVOON je naš predlagal direktorju Mariborskega vodovoda, da kot upravljavec vodnih virov in vodovodnega omrežja, v najkrajšem možnem času po volitvah, seznaniti vodstvo občine o pomenu izvedbe II. faze aktivne zaščite in problemih v zvezi s tem. Če bo projekt sprejet in potrjen pri vodstvu občine, bo lažje sodelovanje vseh strokovnih služb MOM in planiranje sredstev v proračunu.

6)

Rezultati skladnosti pitne vode za leto 2018 je predstavila gospa Sebastjana Klepec iz Mariborskega vodovoda. Povedala je, da je bilo v letu 2018 odvzetih 1.547 vzorcev pitne vode za mikrobiološke analize, 3,9 % vzorcev je bilo neskladnih. 73 vzorcev pitne vode je bilo odvzetih za kemijske analize, vsi vzorci so bili skladni. Še vedno za vodni vir v Ceršak velja lokalni odlok, uredba še ni bila sprejeta. Potrebna je revitalizacija črpališč na primer za bogatenje na Mariborskem otoku, posodobitev črpališč na primer Betnave in zamenjava vodovodnega omrežja in priključkov. Predstavila je še naslednja dejstva in sicer, da so lokalni viri problematični, vodovarstvena območja ponekod še niso določena, nujno potrebno je investicijsko vzdrževanje vodooskrbnih objektov in vodovodnih sistemov.

Sklep 4: MUVOON zaprosi MOP za pojasnilo zakaj Uredba o vodovarstvenih območjih za črpališče Ceršak še ni sprejeta, čeprav je bil osnutek uredbe izdelan že v decembru 2016.

7)

Rezultate izvajanja imisijskega monitoringa tal, podzemnih in površinskih voda za leto 2018 je predstavila dr. Nataša Sovič. Izpostavila je presežene mejne vrednosti atrazina v piezometru KP2 (Medvedova ulica) v vzorcih odvzetih aprila in septembra. Na ostalih mestih je trend zniževanja atrazina in desetilatrazina. Višje vrednosti elektoprevodnosti in kloridov v središču mesta kažejo na večjo mineralizacijo podzemnih voda, ki je posledica soljenje cest in problemov s kanalizacijskim sistemom. Predlagala je, da se v imisijski monitoring vključijo tudi preverjanja na PFOA in PFOS v podzemnih vodah (v industriji široko uporabljene kemikalije).

Sklep 5: V imisijskem monitoringu se izvedejo dodatna preizkušanja podzemnih voda v KP2 piezometru v središču mesta. V monitoring se vključijo še snovi PFOA in PFOS, v kolikor je glede na planirana sredstva to mogoče. V obdobju 2020 do 2014 se v imisijskem monitoringu poveča obseg analiz in glede na to zagotovi več sredstev v proračunu.

8) in 9)

V razpravi in zaključkih je bilo izpostavljeno:

Mag. Hmelak iz občine Miklavž na Dravskem polju je vpraša ali se na NLZOH izvajajo meritve mikroplastike v vodah. Dr. Nataša Sovič je odgovorila, da metode še niso poenotene in, da je preizkušanja na prisotnost mikroplastike v morju, izvajal Inštitut za vode.

Gospod Marjan Topič je predlagal, da se vključi v monitoring površinskih voda še Žitečki potok v Občini Duplek. Odgovorili smo, da lahko potok vključimo šele v naslednjem 4 letnem (v obdobju 2020 do 2024) izvajanju imisijskega monitoringa, zaradi omejenih sredstev za to obdobje, ki se v naslednjem letu zaključuje.

Sklep 6: V izvajanje imisijskega monitoringa se vključijo meritve Žiteškega potoka (v obdobju od 2020 do 2024).

V nadaljevanju so bili podani še naslednji predlogi:

Mag. Irena Kopač je predlagala, da bi MUVOON zaprosila za podatke o izvajanju kontrole podzemnih voda zaradi izgradnje in obratovanja Magne (od Magne ali od Občine Hoče – Slivnica), oziroma bi se o rezultatih morala seznaniti tudi komisija.

Razen tega je predlagala, da bi se v monitoring vključile tudi rezultati raziskav podzemnih voda v sklopu izgradnje zahodne obvoznice.

Pod razno smo zabeležili tudi predlog dr. Bavčeve, da bi komisija zavzela stališče o nameravanem širjenju letališča v medcelinsko tovorno in pa še o nameravanih spremembah o vodovarstvenih območjih na pobudo Občine Hoče-Slivnica zaradi Magne in s tem posledično ogrožanje podzemnih voda Dravskega polja (črpališč Dobrovce in zavarovanega območja za možno črpališče Dravski Dvor). Komisija v zvezi z navedenim ni sprejela stališča, ker bi se morala podrobneje seznaniti z navedeno problematiko.

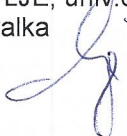
Navedene predloge bomo na MUVOON proučili in jih uvrstili na naslednjo sejo komisije, ki bo predvidoma marca ali aprila naslednje leto.

Sklepe smo oblikovali s pomočjo predavateljev te seje komisije.

Seja komisije se je zaključila okoli 12.30 uri.

Pripravil-a:

Olga MRAVLJE, univ. dipl. biol.
višja svetovalka

mag. Suzana PRAJNC
vodja medobčinskega urada

Posredovano po e-pošti:

- dr. Andreju Fištravcu, županu MOM
- Saša Pelko, podžupan MOM
- Mag. Mateja Cekić, direktorica MU:
- mag. Danilu Burnaču, direktorju Mariborskega vodovoda,
- članom komisije za pitno vodo,
- predavateljem,
- vabljenim,
- občinam, ki sofinancirajo imisijski monitoring
- na spletno stran <http://www.maribor.si/okolje>